

Motion till riksdagen 2021/22:2480

av **Runar Filper m.fl. (SD)**

Svenskt fiske och vattenbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta offentliga institutioner prioritera svenskfångad fisk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i högre grad utnyttja tilldelade fiskekvoter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över byråkratin i syfte att minska fiskeribranschens administrativa bördor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvoterna i Östersjön och andra vatten ska anpassas till vad vetenskapen anser vara försvarbart och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en halvering av fångstkvoterna för sill/strömming jämfört med förra årets kvoter, specifikt för östra Östersjön och Stockholms skärgård och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utflyttning av trålgränsen för större fartyg i centrala Östersjön, ut till svensk ekonomisk zon och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda en dialog med Finland respektive Danmark om att flytta ut trålgränsen till 12 nautiska mil för större fartyg och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur bottenrålning i kustnära områden kan minska utan att branschen drabbas, och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast vidta åtgärder för att begränsa spridningen av sälmask i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av mer forskning kring överförandet av parasiter mellan säl och fisk och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer forskning om tiaminbrist och andra möjliga näringsbrister hos torsken och andra arter i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte missgynna svenska fiskare inom EU och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för fleråriga tillstånd gällande skydds jakt på skarv och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta användandet av andra jakt- och skrämsetnader mot skarv, som komplement till den jakt med skjutvapen som bedrivs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utökning av effektiva metoder mot skarv, såsom oljering och prickning av ägg och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förvaltningen av skarv måste ske i bättre samverkan mellan länsstyrelser och Havs- och vattenmyndigheten, för att den ska vara likvärdig i hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa licensjakt på knobbsäl och vikare och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättning för sälavskjutning och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla regelverket för fiskelicenser och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utveckling av passiva redskap vid fiske och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man ytterligare kan effektivisera fiskekontrollen och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa och öka självförsörjningsgraden samt öka sysselsättningen inom svenskt vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att modernisera miljöbalken då nuvarande lagstiftning och regleringar hindrar utveckling och förnyelse samt bromsar initiativ om att framföra nya, mindre miljöpåverkande odlingstekniker och odling av nya arter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda omklassning av vattenbruk till areell näring och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillståndsprocessen för fiskodling så att den går lättare och fortare och att giltighetstiden för tillstånd kan förlängas och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reducera den administrativa bördan för vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta ytterligare åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruket och skyndsamt se över regelverket för att öka graden av vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra fiskutsättning och tillkännager detta för regeringen.

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra miljöförbättrande åtgärder för sportfisket och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet med förbättrade vandringsleder för fisk och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra överlåtelser av ålfisketillstånd och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla fler uppströms och nedströms passager för ål och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man kan förstärka Ålfondens finansiering och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en återgång till nio centimeter som minimimåttet för fångade flodkräftor och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över i vilken omfattning det är möjligt att förhindra import av produkter från haj, och då i synnerhet vad avser hotade hajarter, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Havet är en betydelsefull resurs och fisket är en betydelsefull svensk näring med gamla anor. Sverigedemokraterna framhåller fiskets kulturella aspekt liksom dess ekonomiska betydelse. Antalet yrkesfiskarlicenser är i dag omkring 1 000, men fisket genererar flera gånger så många arbetstillfällen i livsmedelsindustrin. Förutom att fisk är ett bra livsmedel utgör fisket en viktig komponent i den svenska livsmedelsproduktionen.

Den svenska fiskerilagstiftningen är sedan 1995 underordnad EU:s gemensamma fiskeripolitik. Den gemensamma fiskeripolitiken omfattar i stora drag allt nyttjande av levande resurser i vattnen och inom vattenbruket, samt beredning och avsättning av fiskeri- och vattenbruksprodukter inom medlemsstaternas territorier eller i gemenskapens fiskevatten eller av gemenskapens fartyg. I grundförordningen görs dock flera viktiga avgränsningar som innebär att EU:s fiskerilagstiftning kan kompletteras av nationell lagstiftning.

Fisket har alltid utgjort en viktig näringskälla såväl i Sverige som i övriga Norden med långa kuster och talrika sjöar. Bortsett från fisket i insjöar och floder finner man för Sveriges vidkommande de största skillnaderna mellan västkusten och Östersjöområdet. Medan den mycket rikare tillgången på fisk vid västkusten, liksom närheten till Skagerrak, Nordsjön och Nordatlanten, skapat förutsättningar för ett utpräglat yrkesfiske, har ostkustens naturtillgångar gett upphov till ett mera säsongsmässigt binäringsfiske, koncentrerat kring vissa dominerande fångster vid sidan av andra näringsfång.

I Sverige har större delen av fiskkonservindustrin varit koncentrerad till Bohuslän. Västkustfisket svarar också för en stor del av sysselsättningen i Bohuslän, följt av Skåne och Blekinge. Surströmmingsindustrin är däremot koncentrerad till kusten längs Bottniska viken. Fiskrökeriernas produktion bedrivs ofta i mindre skala, vilket är viktigt för sysselsättningen i flera kommuner.

Det svenska EU-inträdet innebar att den svenska fiskeindustrins marknader växte, tullhinder försvann och sysselsättningen ökade. Samtidigt belades importen av förädlad

norsk fisk med tullar inom EU. Fiskodlingar har blivit en viktigare del av fiskeindustrin. Norge har i denna branschgren uppnått en dominerande position.

Prioritera svenskfångad fisk

Det är viktigt att framhålla att allt svenskt fiske är och ska förbli hållbart och noga reglerat, vilket innebär en trygghet för konsumenten. Fiskens ”svenska” ursprung är alltså en sorts certifiering i sig, och därmed bör offentliga institutioner prioritera fisk som har fångats av svenska fiskeföretag vid inköp.

Utnyttja tilldelade kvoter

Fisket regleras av EU-kommissionen, vilket är ett försvarbart system givet fiskets regionala natur. Kvoter tilldelas utifrån vetenskapliga underlag, vilket också är en helt rimlig ordning. Enligt riksdagens utredningstjänst finns för Sveriges del betydande utrymme för ökade fångster utifrån tilldelade men outnyttjade kvoter. Svenskt fiske bör öka inom tilldelade kvoter, och berörda myndigheter bör sålunda ges i uppdrag att underlätta för branschens aktörer.

Underlätta för svenska fiskare

Det är alltså Sverigedemokraternas målsättning att, inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten, verka för en livskraftig svensk fiskerinäring. Exempelvis måste byråkratin ses över i syfte att minska fiskeribranschens administrativa bördor.

Vetenskapens och forskningens rekommendationer

Torskbeståndet i Östersjön är i mycket dåligt skick. Det gäller i synnerhet det så kallade ”östra beståndet”, öster om Bornholm. Detta innebär att fisket behöver regleras mycket kraftigt, vilket också sker. Det kan dock tilläggas att inte ens de begränsade kvoterna tas upp, eftersom de kvarvarande torskarna har så liten storlek.

Åtgärder bör vara stark reglering och, om så krävs, ett totalt stopp i vissa bestånd. Detta ska man dock inte hantera genom att rösta om ett totalt stopp i riksdagen. Frågan uppstår när ett sådant stopp kan hävas. Situationen kan variera mellan olika bestånd. Kvoterna bör anpassas till vad vetenskapen anser vara försvarbart, vilket i praktiken kan innebära just ett temporärt stopp för torskfisket i vissa bestånd. Det är av största vikt att rätt kompetens kan reglera exakt hur långt restriktionerna behöver gå och hur länge de behöver vara i kraft. Svensk fiskepolitik ska utgå från forskningens rekommendationer.

Minska kvoterna av strömming ytterligare i centrala Östersjön

Östersjöns yrkesfiske står inför stora utmaningar. EU-kommissionens förslag om 2021 års fångstkvoter, som nu är verklighet, innebär minskade fångster för flera av Östersjöns kommersiellt viktiga bestånd.

Sill-/strömmingsbestånden i centrala Östersjön har minskat drastiskt sedan 1970- och 1980-talen. Detta har inneburit stora förändringar av Östersjöns ekosystem, vars struktur och funktion nu förändras drastiskt. Småspigg har tagit över i Stockholms ytterskärgård, beroende på de låga strömmingsförekomsterna längs kusten. I innerskärgården, där strömmingen finns kvar, är inte spiggen lika talrik.

Strömmingsfisket i centrala Östersjön har mist sin MSC-certifiering. Detta är ett resultat av ICES senaste rekommendationer. Från den 15 september 2021 får strömming från centrala Östersjön inte längre säljas som MSC-certifierad.

För sill/strömming i centrala Östersjön följer kommissionen den vetenskapliga rekommendationen från Internationella havsforskningsrådet (ICES) och föreslår en 36-procentig minskning av fångstkvoterna år 2021. Kvoterna för sill/strömming i centrala Östersjön har sänkts successivt under senare år: 26 procent år 2019, 10 procent år 2020, och nu alltså en ytterligare sänkning på 36 procent till nästa år.

Sverigedemokraterna vill nu se en ytterligare minskning utifrån förra årets kvot, för att komma ned till en halvering av fångstkvoten för sill/strömming, specifikt för centrala Östersjön, som bl.a. innefattar Stockholms skärgård. Detta är nödvändigt för strömmingsbeståndets återhämtning.

Flytta ut trålgränsen i Östersjön

Östersjön lider av att industrifisket åderlåter havet på sill och strömming i stor omfattning. Vi överväger därför att föreslå ett förbud mot trålning med större fartyg inom svensk ekonomisk zon, (12 nautiska mil), för att gynna det småskaliga traditionella kustfisket. Industritrålare tar ut hela fiskekvoten av sill och strömming i ett mindre område, något som slår hårt mot de småskaliga yrkesfiskarna och skärgårdslivet. Detta har blivit ett stort och uppmärksammat problem utanför och i anslutning till Stockholms skärgård.

Det finns ett egenvärde i att hålla det småskaliga fisket levande, liksom de hamnar och rökerier de sysselsätter längs med Sveriges kuster. Det är olyckligt att några få industritrålare tillåts få fri tillgång till fisken, på bekostnad av det småskaliga fisket och de svenska kustsamhällena.

Att låta de största trålarna fånga all fisk, som i Östersjön, skapar små ekonomiska värden och ytterst få arbetstillfällen. Marin turism längs den svenska Östersjökusten har ett förädlingsvärde på 15 miljarder kronor och sysselsätter 32 000 människor, medan det svenska yrkesfiskets förädlingsvärde i Östersjön är knappt 0,3 miljarder kronor och berör 380 årsverken. Detta enligt HaV, Marin strategi för Nordsjön och Östersjön 2018–2013 2018:27 (2018).

Om vi flyttar ut trålgränsen för dessa fartyg, skulle den småskaliga näringsgrenen fiskare få större möjlighet att kunna fortleva och utveckla fisket som den anrika näringsgren den är och vars yrkeskunskap i många fall förts vidare från en generation till en annan.

Tillsammans med det inre vattnet utgör territorialhavet Sveriges sjöterritorium, där vi har full suveränitet och därmed torde ges denna möjlighet. Att förbjuda allt industri-fiske i Östersjön är troligen mycket svårt att få igenom, men att skapa ett förbud mot monstertrålare i Ålands hav, Bottenhavet och Bottenviken borde vara möjligt om Sverige och Finland driver den frågan gemensamt mot EU-kommissionen. Regeringen bör även inleda en liknande dialog med Danmark rörande fisket i Östersjön.

Vi ser av flera skäl ett stort värde i att en levande, lokalt förankrad fiskenaering bibehålls. Fisket har kulturhistoriska värden och är viktigt för kust-, hamn- och skärgårdssamhällets identitet. Det är också viktigt för jobb, företagande och besöksnäring i de ofta små lokalsamhällena, och därmed viktigt för ambitionen om livskraftiga lokalsamhällena på landsbygd och i skärgård.

Gynna kustnära fiske, verka för mindre bottentrålning i kustområden

Det ska vara möjligt att bedriva såväl storskaligt som småskaligt yrkesfiske i Sverige, även om det slutligen är den enskilda entreprenören som väljer typ av båt, redskap och hamn att landa sin fångst i. Det är Sverigedemokraternas målsättning att bevara och utveckla ett flertal hamnar utmed hela Sveriges kust, där fisk kan landas och tas om hand av lokal livsmedelsindustri. Ett aktivt fiske med livskraftiga fiskeentreprenörer skapar levande kustområden längs våra svenska kuster, vilket skapar jobb och därmed liv i skärgården.

Det finns skilda uppfattningar om bottentrålning, men många aktörer hävdar att bottentrålning skadar de marina ekosystemen. Det bör därför utredas hur bottentrålning i kustnära områden kan minska, till förmån för mer selektivt fiske, utan att branschen drabbas. Det är dock inte sverigedemokratisk politik att radera ut en hel bransch genom förbud eller alltför långtgående regleringar.

Sälmask och näringsbrist

Orsaken till ökningen av sälmask är inte klarlagd och få studier är gjorda i ämnet. Klart är att parasiterna, tillsammans med andra miljöfaktorer, kan påverka fiskens överlevnads- och fortplantningsförmåga, samt dess kvalitet och pris.

Sälen är huvudvärd för parasiten torskmask, den kan även kallas sälmask, vilket innebär att masken lever och fortplantar sig där i vuxet stadie. Parasiter påverkar sälarnas hälsotillstånd negativt. Parasiternas ägg sprids från sälens avföring ut i havet och blir till larver. Fisken får i sig parasiten via mindre djur och blir därmed mellanvärd. Vid kraftig infektion av parasiten kan fisken drabbas av försämrad simförmåga, motståndskraft och hälsostatus. Regeringen bör snarast vidta åtgärder för att begränsa spridningen av sälmask i Östersjön, samt utreda behovet av mer forskning kring överförandet av parasiten mellan säl och fisk.

Forskare har konstaterat att det finns tiaminbrist i torskens vitala organ, såsom lever och hjärna. Detta skulle enligt dem förklara torskens oförmåga att växa till sig naturligt, liksom andra problem som överdödighet och angrepp av parasiter. Genom ökat antal sälar så sprids sälmask och levermask alltmer. Torsken angrips av dessa och hälsan

försämras ytterligare. Enligt dessa forskare visar nya analyser att Östersjötorsken troligen varit drabbad av tiaminbrist under lång tid. Dessa resultat belyser behovet av fler studier och undersökningar för att få svar på om och varför tiaminbrist uppstår, samt mer forskning för att utröna om det föreligger andra möjliga näringsbrister hos torsken och andra arter i Östersjön.

Missgynna inte svenska fiskare

Dagens fiskeripolitik inom EU gör att svenska fiskare blir särbehandlade och att fisket inte bedrivs på lika villkor mellan de olika länderna. Implementering av EU-lagstiftning måste alltså utformas på ett sådant sätt att svenska fiskare inte drabbas av konkurrensnackdelar gentemot konkurrenter i andra EU-länder runt Östersjön. Det är inte ovanligt att regelverket i de olika Östersjöländerna slår olika hårt mot de olika ländernas fiskare. Vidare måste regelverket för det så kallade pricksystemet som finns i Sverige, där prickarna dessutom stannar kvar på båten även om den säljs, vara likvärdigt. Vidare bör regelverken för överlåtelser av fiskerätter förenklas och en större flexibilitet bör tillåtas avseende tidsgränserna för fiskekvoter.

Förvalta bestånden av skarv

Skarvbestånden behöver minska kraftigt. Skarven, som i Sverige utgör en ansenligt stor population med många häckande par, påverkar fiskbestånden negativt, skapar sanitär olägenhet för friluftslivet och reducerar skog och natur där fåglarna häckar till döda områden. Därför vore en allmän jakttid på skarv bra, från såväl förvaltningssynpunkt som naturvårdande synpunkt.

Vi vill se åtgärder mot allvarlig skada på fiske, fiskeredskap och växtlighet. Skarvens hot mot fiskbestånd som är rödlistade eller extra betydelsefulla för ekosystemet måste hållas efter. Skarvkolonier som bildas ska reduceras inom och i närheten av fredningsområden för fisk, samt i närheten av bostadshus. Att kolonierna lever på platser där de orsakar minst skada och olägenhet skulle minska konflikterna.

Vi vill underlätta för fleråriga tillstånd gällande skydds jakt på skarv, samt användandet av andra jakt- och skrämselfmetoder som komplement till den jakt med skjutvapen som bedrivs. Här vill vi förordna en utökning av effektiva metoder som oljering och prickning av ägg.

Förvaltningen av skarv måste ske i bättre samverkan mellan länsstyrelser och Havs- och vattenmyndigheten för att den ska vara likvärdig i hela landet, både vid sötvattensjöar i inlandet och utmed den långa kustlinjen.

Säl

De senaste åren har även antalet sälar utmed Sveriges kustlinje ökat, vilket innebär allvarliga problem för kustfisket. Regeringen har beslutat om att licensjakt på gråsäl ska möjliggöras, men en sådan jakt bör också omfatta knobbsäl och vikare, som åsamkar liknande skador på fångster och fångstredskap. Licensjakt som utformas på liknande

sätt som dagens regionala skydds jakt skulle inte hota sälbestånden. Däremot skulle licensjakt på säl kunna vara ett sätt att minska konflikterna mellan sälar och fiskerinäringen, som känner av ökade skador på fiskeredskap och fångster. Reglerna för jakt på säl bör ses över.

Ersättning för sälavskjutning

Idag är det enbart tillåtet att skjuta säl vid skydds jakt. Dels krävs ett tillstånd som kostar pengar och kännedom om var den får skjutas krävs. Dessutom är båtinnehav ett måste, och det tunga djuret, vars kött och skinn inte får säljas, måste omhändertas. Sälen är också ett svårjagat djur. För att öka incitamenten att över huvud taget kunna nå upp till de kvoter som tilldelats vid skydds jakt behöver en ersättning införas till säljägare. På liknande sätt skulle ersättning kunna utgå vid den licensjakt på gråsäl som nu möjliggjorts av regeringen. Därigenom skulle också risken för tjuvjakt och skadeskjutna djur minskas.

Förenkla regelverket för fiskelicenser

Det småskaliga kustnära fisket ökar antalet arbetstillfällen i fiskerinäringen, kultur bevaras och den unika skärgårdsmiljön utvecklas. Tyvärr försvåras detta av ett stelbent regelverk för fiskelicenser. Generationsskiften måste underlättas och möjliggöras genom överlåtande av fiskelicens, för att ge näringen tillförsikt inför framtiden.

Passiva redskap och utnyttjande av kustkvoterna

Forskning kring vilka fiskeredskap som tillfredsställer entreprenörens behov av effektivitet, och samtidigt tar marinekologisk hänsyn, pågår och bör även fortsättningsvis bedrivas. Dialogen mellan yrkesfiskare och forskare inom detta område är oerhört viktig. Möjligheterna att öka utnyttjandet av kustkvoterna, som i många fall är iögonfallande låga, bör utredas.

Fiskerikontroll

Medlemsländerna ansvarar var för sig för att dess fiskekvoter inte överskrids. Den gemensamma fiskeripolitiken behöver skärpa EU:s kontrollsystem för att garantera att regelverket följs. Det handlar om att säkerställa ett långsiktigt hållbart upptag och att ge svenska fiskare möjlighet att konkurrera på lika villkor. Den svenska regeringen har ett ansvar för att uppmärksamma EU-kommissionen på regelöverträdelser så att EU-kommissionen kan vidta åtgärder för att se till att det gemensamma regelverket följs. Här vill vi att regeringen ser över hur man ytterligare kan effektivisera fiskekontrollen.

Fiskodling

Sverige har mycket goda förutsättningar för matfiskproduktion och då särskilt i de norra delarna av landet där de näringsfattiga regleringsmagasinen finns. Odlad fisk utgör en resurseffektiv proteinkälla och hälsosam mat. Matfiskproduktion kan ge positiva regionalpolitiska effekter, stärka Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel samt skapa varaktiga arbetstillfällen på landsbygden. Vidareförädling ger dessutom upphov till ytterligare arbetstillfällen, direkt och indirekt. Regeringens utredning SOU 2009:26 "Det växande vattenbrukslandet", har tydligt belyst potentialen med ett växande vattenbruk. Målet måste vara att öka produktionen av svenskodlad fisk i sjö och hav så att självförsörjningsgraden av inhemsk odlad fisk ökas, från dagens knappa 20 procent till 50 procent, samt att öka sysselsättningen inom vattenbruket. För att uppnå målsättningen krävs bättre samordning mellan livsmedelspolitik, jordbrukspolitik, näringspolitik, arbetsmarknadspolitik och miljöpolitik avseende svenskt vattenbruk. Hur samordningen ska kunna förbättras bör utredas av regeringen.

I Norge är vattenbruksproduktionen i runda tal 100 gånger den svenska produktionen. Vi importerar mer fisk och skaldjur än vi skulle behöva om vi bättre utnyttjade de möjligheter som står bakom hörnet.

En utredning behövs om hur kostnaderna för näringsidkare i branschen kan sänkas. Lägre kostnader för näringsidkare skulle öka lönsamheten och bidra till förutsättningar för en varaktig och ekonomiskt bärkraftig industri. Tillsynsavgifterna är exempelvis väsentligt högre än för annan verksamhet som kräver miljötillstånd.

En klassificering av vattenbruket som areell näring skulle kunna medföra att olika stödformer blir tillgängliga även för vattenbruk. Om vattenbruket skulle klassas som areell näring skulle andra stödformer kunna nyttjas. Regeringen bör ge Jordbruksverket i uppdrag att utreda frågan om klassificering.

Tillståndsprocessen för fiskodling varierar också stort mellan olika länsstyrelser, en process som ibland kan ta många år. Tillstånden är inte bara tidskrävande och kostsamma, utan är dessutom tidsbegränsade till tio år. Därför bör tillståndsprocessen ses över så att processen går betydligt enklare och snabbare samt att giltighetstiden för tillstånd bör förlängas.

Etablering av nya fiskodlingar behöver underlättas, samt förutsättningarna för befintliga odlingar att expandera förbättras. Det finns dock en lagstiftning och reglering som hindrar utveckling och förnyelse, som bromsar initiativ om att framföra nya, mindre miljöpåverkande odlingstekniker och odling av nya arter.

Den administrativa bördan behöver också reduceras. I nuläget har flera olika myndigheter ansvar för prövning och tillsyn av vattenbruk. En bättre samordning krävs mellan de myndigheter som ansvarar för prövning och tillsyn av vattenbruk.

Vattenbruk är ett bra exempel på omställning mot ett hållbart brukande av de marina resurserna. Utvecklingspotentialen i den svenska vattenbruksnäringen är stor. Det finns ett stort behov av smidigare tillståndsprocesser och Jordbruksverket bör analysera hur prövningen av vattenbruksverksamheter kan förenklas, samtidigt som miljöskyddet bibehålls. Regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruket och skyndsamt se över regelverket för att öka graden av vattenbruk. Vattenbruk har en stor potential att skapa jobb och tillväxt i hela landet, samtidigt som dessa företag kan leverera klimatsmart mat. Många företag beskriver att regelverk och tillståndsprocesser i dag gör det dyrt, osäkert och komplicerat att starta vattenbruk i

Sverige. Det är därför angeläget att finna en lösning på de uppmärksammade problemen och detta bör tillkännages för regeringen.

Fiskutsättning

Hav, sjöar och vattendrag med tillhörande flora och fauna är viktiga att bevara och skydda och vi måste även stimulera utkomstmöjligheter för människor som bor nära dessa områden. Som ett led i detta arbete ska den fiskutsättning som sker uppmuntras. De arter som främst sätts ut i dag, för bevarande av naturliga arter, är lax och öring. Den för sportfisket vanligaste utplanterade arten är regnbåge.

Sportfisket

Sportfisket av lax, öring och regnbåge samt andra arter ger, förutom nöjet, tillfällen till motion, naturupplevelser och avkoppling. Fisketurismen har under senare tid växt och omfattar besök vid sjöar och älvar, stugbyar, båtuthyrningsfirmor, fiskekurser och mycket annat. Detta bidrar på ett positivt sätt till regional tillväxt, inte minst i glesbygd.

Sportfisket innebär en stor potential för turism och landsbygdsutveckling och bidrar till sysselsättning och en levande landsbygd. Samtidigt bör man inte blunda för intressekonflikten mellan sportfisket och andra aktörer som nyttjar vattnet som resurs. Mycket av den flora och fauna som etablerats under århundraden av mänsklig verksamhet lever i och gynnas av de förhållanden som råder i vattenkraftsdammarna. Dammarna utgör viktiga flödesbegränsningar och slamfällor i vattendragen, vilket jordbruket annars uppmuntras att anlägga. Dessutom bidrar dammarna till viktiga miljöer för rekreation och ett rikt friluftsliv.

Det är positivt med frivilliga initiativ hos olika intressegrupper och vattenkraftsägare runt vattendrag gällande fiske- och miljöförbättrande åtgärder. En utredning föreslås kring hur ett samordnat investeringsstöd för att underlätta fiskens vandringar kan utformas och att arbetet för att få till förbättrade vandringsleder för fisken intensifieras.

Ålfiske

Bestånden av ål har i ett längre perspektiv försvagats betydligt. Detta har även uppmärksammats på EU-nivå. Alla bör vara överens om att ålfisket måste vara reglerat i de vatten som berörs. Ett ensidigt stopp för ålfiske från svensk sida kan dock inte vara aktuellt, eftersom det skulle radera ut den unika ålkulturen i södra Sverige.

För övrigt föreligger även ett annat hot mot svenskt ålfiske. Innehavare av ålfiske-tillstånd kan inte överlåta sina företag och därtill nödvändiga licenser för att bedriva ålfiske, till annan person eller annat företag. Detta innebär att dagens ålfiskeföretag inte kan fortsätta sin verksamhet när innevarande tillståndshavare upphör med sin verksamhet. Överlåtelser av ålfisketillstånd bör möjliggöras.

De hårda regleringarna medför av allt att döma ett ökat illegalt ålfiske. Målsättningen bör vara att minska denna drivkraft genom att, i den mån det är möjligt,

underlätta för legalt fiske. Problemet med ål som inte kan passera vattenkraftverk bör avhjälpas genom fler uppströms och nedströms passager, vilket är under utveckling.

Ålfonden kom till för att främja ålens fortlevnad i Östersjön. Man avsätter pengar för att sätta ut ål i de svenska vattendragen och arbetar långsiktigt med att bevara småskaligt ålfiske och för bevarandet av traditionen kring detta fiske. Det måste ligga i en svensk regerings intresse att värna om denna anrika fiskegren och sedvänjan som ålagille med mera utgör. Regeringen bör därför se över hur Ålfondens finansiering kan förstärkas.

Skyddsjakten på skarv är begränsad, men trots sin begränsning räddar den ändå livet på många ålar enligt flera forskare, eftersom skarven gärna äter ål.

Flodkräftan

Den svenska flodkräftans bestånd har minskat med omkring 97 procent, och arten är i dag rödlistad som akut hotad. Det värsta slaget mot flodkräftans livsmiljö var när nordamerikanska signalkräftor planterades in i svenska vatten på 1960-talet. Dessa visade sig senare bära på kräftpest, men var också själv motståndskraftig mot sjukdomen. Flodkräftan däremot, dör av pesten. I dag finns färre än 1 000 kända svenska vatten med flodkräfta. Det krävs många och omfattande åtgärder på olika plan för att rädda artens överlevnad. En av dem kan vara att säkerställa flodkräftans reproduktion. Visst skydd för flodkräftan finns i förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen och i Fiskeriverkets föreskrift (2011:13) om utsättning samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar, men fler åtgärder måste till för att säkerställa artens överlevnad.

Den tidigare fiskeriförordningen (1982:126) reglerade i 17 § minimimåttet för en kräfta som får fiskas. Endast kräftor med minst måttet nio cm från spetsen av pannhornet till den fasta kanten av den mellersta stjärtfenan fick fiskas. Denna ordning gällde fram till den första januari år 1994, då det i stället infördes regler om privat förvaltning. Detta betyder i klartext att fiskerättsinnehavaren bestämmer över kräftfisket i enskilt vatten.

För att skydda den akut hotade flodkräftan har nya regler kring fisket tillkommit från årsskiftet, men reglerna gäller framför allt fiskeområden och hanteringen av den invasiva arten signalkräfta, som är bärare och smittspridare av kräftpest. Allmänhetens rätt att fiska signalkräftor i Vättern är nu begränsad till tre på varandra följande helger med start den fjärde fredagen i augusti.

En återgång till den gamla skrivningen i förordningen gällande minimimått, fast med inriktning på flodkräfta, skulle möjliggöra för kräftan att hinna reproducera sig minst en gång innan hon fångas. Ett minimimått på nio cm skulle säkra reproduktionen och ge bättre förutsättningar för beståndsåterväxten, vilket borde vara helt i linje med arbetet för att bevara flodkräftan.

Produkter från haj

Idag är knappt tjugo hajararter utrotningshotade. Det är hajarnas fenor, kött och leverolja som är åtråvärda. Exempelvis ses makohajens kött och fenor som delikatesser i kinesisk

och asiatisk matlagning. Den vanligaste hajan i svenska vatten torde vara pigghajen, även den hotad på grund av hårt fisketryck, då den i andra världsdelar fiskas som matfisk. Arten är fredad i svenska vatten både vad gäller kommersiellt fiske och fritidsfiske. Hajar har plats högt upp i näringskedjan och spelar därför en viktig roll i havens ekosystem. En minskning av haj påverkar alla övriga arter i haven. På grund av ett överfiske, i kombination med att hajar förökar sig långsamt, hotas många hajarters överlevnad idag. Hajar blir också könsmogna relativt sent och får få avkommor.

Politikens uppgift ska inte vara att reglera handeln mer än vad som är behövligt för att uppnå ett visst mål. Målet måste vara att minska rovfisket av haj. De i Sverige fåtaligt förekommande hajarerna är enligt Havs- och vattenmyndigheten (HaV) fredade. Inom EU driver Sverigedemokraterna sedan länge linjen att allt fiske ska vara hållbart och det finns skäl för regeringen att se över i vilken omfattning det är möjligt att förhindra import av produkter från haj, och då i synnerhet vad avser hotade hajar.

Runar Filper (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Mats Nordberg (SD)